

מקורות פרשת כי תצא תשפ"ו עד מתי נילחם? הפתרון המלא למלחמת היצר

חביבין על לומדיהן כל שעה כשעה ראשונה. 'ויעלת חן' - שמעלת [נוסכת] חן על לומדיה. 'רדיה ירווך בכל עת' - מה דר זה, כל זמן שהתינוק ממשמש בו מוצא בו חלב, אף דברי תורה, כל זמן שאדם הוגה בהן מוצא בהן טעם.

סוכה נב: אם פגע כך מנוול זה - משכהו לבית המדרש, אם אכן הוא נימוח אם ברזל הוא מתפרצן.

תוכן מדברי ערוך לנר: האבן לא ימס מהאש ואדרבה יתחזק שם, אבל נימוח במים, ואילו הברזל הוא להיפך: מתחזק מהמים ונמס באש. כך יש שני מיני יצר הרע: יצר הרע של חוס שמחמם את האדם לעבירה ורפואתו היא במים. ויצר הרע של קור שמקרר את האדם מהתורה ורפואתו היא דווקא באש. היית חושב שצריכים שני מיני רפואות לשני היצרים, לזה אמר כי אם פגע כך מנוול זה בשני כוחותיו - הקר והחם - תרופה אחת לשניהם. כי התורה היא גם מים וגם אש, ככתוב "הוי כל צמא לכו למים" ו"הלא כה דברי כאש". לכן היא מחממת באש את יצר הקרירות וממיסה במים את יצר הבערה בחטא.

ליקוטי שיחות יד/85: יש ב' אופנים בירור היצר הרע: בדרך מלחמה ובדרך מנוחה. בכללות זהו החילוק בין עבודת התפילה, 'שעת קרבא', לעבודת התורה, ש'דרכיה דרכי נועם גו' שלום'. עבודת התפילה היא בירור היצר הרע מלמטה למעלה על ידי התלבשות המברר בהמתברר ולכן בא ע"י מלחמה ויגיעה. אבל הבירור שעל ידי תורה הוא מלמעלה למטה, בדרך ממילא, כי ממשיך ומגלה אלוקות בנפשו והיצר מתבטל מאליו. לכן בירור היצר הרע נקרא מלחמת הרשות, כי שינו בירור אופן של מנוחה על ידי עבודה של תורה.

3. ליקוטי שיחות טו/9-408: כל פרטי העבודה בגלות מצרים - קיימים גם באופן רוחני בלימוד התורה. ולכן בשעה שיהודי יגע בעבודה הקשה של לימוד התורה, הוא יוצא ידי חובת העבודה הקשה של גלות מצרים ואינו צריך לעשותה בגשמיות... אולם לאחר סיום התקופה הראשונה, שנעשה חסר ביגיעה בתורה - התחיל שעבוד מצרים כפשוטו.

1. דברים כא: כי תצא למלחמה על איביך ונתנו ה' אלוקיך בידך ושבית שבי: וראית בשביה אשת יפת תאר וחשקת בה ולקחת לך לאשה.

רש"י: במלחמת הרשות הכתוב מדבר, שבמלחמת ארץ ישראל אין לומר ושבית שבי, שהרי כבר נאמר 'לא תחיה כל נשמה'.

שם משמאל תחילת פרשתנו: יש להבין מה שנאמר 'כי תצא למלחמה' [לשון יחיד] ושם [בפרשת בהעלתך] 'וכי תבואו מלחמה בארצכם' [לשון רבים]?

אור החיים כ,א: מהו 'כי תצא' למלחמה? הידועה שאין גדולה ממנה?

כלי יקר: 'על אויביך' והוזה ליה למימר 'כנגד אויביך'?

משלי טז, טב: טוב ארך אפים מגיבור ומושל ברוחו מלוכד עיר.

חובת הלבבות שער יחוד המעשה ה: חסיד פגע אנשים ששבים ממלחמת אויבים ושללו שלל אחר מלחמה חזקה. אמר להם: שבתם מן המלחמה הקטנה שוללים שלל, התעתדו למלחמה הגדולה... מלחמת היצר וחיליו, כי כל אויב כשתנצח אותו פעם ושתים ירף ממך, ביודעו יתרון כחך עליו... אבל היצר יארוך לך כל ימך לנצחך, כמו שאמר 'אל תאמן בעצמך יום עד מותך', ואינו מקיל בקטנה שבקטנות. על לך ראוי שתהיה נזהר.

רבינו בחיי: היצר הרע משטין האדם ומחטיאו תמיד בדמיון אשת יפת תאר, להטעותו ולהכשילו בכל תאוות העולם... ומה תקנתו שינצל מנזקו? שיסיר כחו הקשה מעליו הסרה גמורה, זהו וגלחה את ראשה, ששערותיו של אדם הם כחו, וכענין שכתוב (שופטים טז) אם גלחתי וסר ממני כחי.

2. רמב"ם סוף איסורי ביאה: אין לך דבר בכל התורה שהוא קשה לרוב העם לפרוש ממנו, כמו העריות והביאות האסורות. אמרו חכמים בשעה שנצטוו ישראל על העריות, בכו וקבלו מצוה זו בתרעומות ובכיה... לפיכך ראוי לאדם לכוף יצרו בדבר זה ולהרגיל עצמו בקדושה יתירה ובמחשבה טהורה כדי להנצל מהן, ויזהר מן הייחוד שהוא הגורם הגדול לחטא, וכן יתרחק מן השחוק והשכרות ומדברי עגבים. **גדולה מכל זאת אמרו:** יפנה עצמו ומחשבתו לדברי תורה וירחיב דעתו בחכמה, שאין מחשבת עריות מתגברת אלא בלב פנוי מן החכמה, ובחכמה הוא אומר (משלי ה, יט) 'אילת אהבים ויעלת חן, רדיה ירווך בכל עת, באהבתה תשגה תמיד'.

עירובין נד, ב: למה נמשלו דברי תורה ל'אילת'? מה אילה רחמה צר [ונאה] וחביבה על בועלה כל שעה כשעה ראשונה - אף דברי תורה